

[Krag.]

af den ærede sidste Taler, at der ikke i Lovforslaget eller i Bemærkningerne til dette er redegjort for, hvilke Kapitaler der skal stilles til Krisefondens Disposition; men Hensigten er, som det ogsaa er udtalt af det ærede Medlem Hr. Fisker, at Fonden til enhver Tid skal raade over den til Løsningen af Fondens mangesidige Opgaver fornødne Kapital, og naar vi er enige derom, saa er det overflødigt og muligvis lidet heldigt i Lovforslaget eller i Bemærkningerne dertil at sige noget om Størrelsen af det Seddelbeløb, som Fonden bør indeholde, og det ærede Medlem Hr. Fisker har jo ganske Ret i, at dette i ikke ringe Grad foruden naturligvis af Omfanget af Forbindelsen mellem Krisefonden og Banker og Sparekasser vil afhænge af den Cirkulationshurtighed, som Fondens Midler vil frembyde. Men Forudsætningen er absolut, at Fonden til enhver Tid skal kunne disponere over de Midler, der er fornødne til Løsning af Fondens Opgaver.

Man har fra forskellige Sider villet se en Fare for et stort Udtræk først og fremmest af Sparekasser, naar Indlaansrenten saaledes fikseres ret lavt, idet man er af den Opfattelse, at denne forholdsvis lave Indlaansrente, som dog i væsentlig Grad allerede findes her i Hovedstaden, vil foranledige Anbringelse af betydelige Midler i Obligationer, Midler, som hidtil har været indsat i Pengeinstitutter, for derigennem at opnaa den højere Rente, som Obligationen afkaster, og det er ogsaa muligt, at dette vil blive Tilfældet i hvert Tilfælde i den første Tid af denne Lovgivnings Bestaaen. Men som jeg allerede har sagt, vil dette sikkert kun finde Sted indenfor en meget begrænset Tid. De Udtræk, der vil finde Sted til Indkøb af Obligationer, vil ad denne Vej ganske selvfølgelig føre Midlerne tilbage til Banker og Sparekasser. Og naar man erindrer, at disse gennem Fonden kan blive finansieret gennem Laan og Indlaan til den tilsvarende lave Rente, saa er der ikke nogen Fare for Likviditetsvanskeligheder for Pengeinstitutterne af den Grund. Men netop dette at øge Interessen for Obligationsmarkedet og gøre det, om jeg saa maa kalde det, i kraftigt Tempo, saaledes at man hurtigt kunde naa til en Stigning af de højt forrentede Obligationers Kurser, saa at de kunde blive konverteringsmodne, er jo et af Hovedformaalene med den her foreliggende Lovgivning. Det er indlysende, at denne Side af Fondens Opgave maa røgtes i Samarraad og i Samarbejde med først og fremmest Nationalbanken, men naturligvis ogsaa med

andre betydende Bankinstitutter. Med andre Ord: Formaalet er ogsaa dette i første Række at bidrage væsentlig til at lette Rentebyrden for Laan i faste Ejendomme, en Rentebyrde, som tynger meget haardt ganske særlig paa Landbruget, samtidig med at man gennem Foranstaltninger, som dette Lovforslag tilsigter, tilvejebringer billig Driftskapital for Erhvervslivet og forhaabentlig ogsaa Sikkerhed for Landbrugets løse Gæld, som jo andrager ikke faa Hundrede Millioner Kroner, og gennem denne Foranstaltning at tilvejebringe en Rentesænkning, som kan betyde en ikke uvæsentlig Lettelse for det vanskeligt stillede Erhverv. Men mange vil sige, at det er ikke Indlaansrenten, som er af Betydning, men derimod Udlaansrenten, som det gælder om at faa sat ned. Og det har man fuldkommen Ret i. Lovforslaget indeholder ogsaa i § 10 Bestemmelse i saa Henseende. Der er naturligvis dem, som vil finde, at Lovforslaget paa dette Punkt udtrykker sig for vagt. Det er muligt, at dette er Tilfældet, det er et Punkt, som jeg haaber maa blive Genstand for en nøjere og saglig Prøvelse i det kommende Udvalg. Jeg deler ganske den Betragtning, at det vilde være ønskeligt, om man kunde finde en effektiv Form for Udlaansrentens Reduktion, som dog samtidig respekterer Hensynet til det rimelige Forhold mellem Kapitalens Risiko og Kapitalens Pris. Men selv om dette skulde blive muligt, staar jo tilbage at forme det saaledes, at Hensyntagen fra Bankens og Sparekassens Side ogsaa bliver mulig overfor den enkelte Debtors Evne til at lede og indtjene og til at indfri sine Forpligtelser. Her er Vanskelighederne naturligvis væsentlig større, end hvad det andet Punkt gaaar.

Der kan, som sagt, ogsaa med Hensyn til Udlaansrenten blive særlige Hensyn at tage af anden Art end dem, jeg her har nævnt. Naar man som her etablerer Indgreb overfor saavel Indlaans- som Udlaansrenten, kommer, som sagt, ikke blot de enkelte Pengeinstitutters særlige Forhold i Betragtning, Arten af deres Forretninger, men ogsaa lokale Forhold. Derfor siges der ogsaa i 2det Stykke af § 8, at *hvor* særlige Forhold maatte foreligge, kan Handelsministeren tillade en Forhøjelse af Indlaansrenten med $\frac{1}{2}$ pCt. Jeg haaber, at den højtærede Handelsminister her vil bekræfte, at med denne Bestemmelse har man ikke ment, at den højtærede Handelsminister skulde kunne sidde og uddele milde Gaver til Rentenydere i Form af $\frac{1}{2}$ pCt. mere i dette eller hint Pengeinstitut,